

	Készpénz- ben frt. kr.	Értékpa- pirban frt. kr.	Kötelez- vényben frt. kr.
Áthozatal	13680.24	3605.—	1075.—
DR. THAN KÁROLY, Budapest 1874	—.—	200.—	—.—
DR. THANHOFFER LAJOS, Budapest 1877	100.—	—.—	—.—
† THURZÓ GÁBOR, 1873	—.—	—.—	60.—
TOMORY ANASZTÁZ, Gomba 1858	105.—	—.—	—.—
DR. VÁSÁRHELYI IMRE, Szomor 1878	—.—	100.—	—.—
VIRÁGH ELEK, Nagyvárad 1877	60.—	—.—	—.—
DR. WAGNER JÁNOS, Budapest 1873	—.—	105.—	—.—
DR. WARTHA VINCZE, Budapest 1876	—.—	100.—	—.—
YBI. MIKLÓS, Budapest 1873	100.—	—.—	—.—
ZSIVORA GYÖRGY, Budapest 1874	100.—	—.—	—.—
A K. M. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT saját alapít- ványai:			
a) A „Népszerű előadások“ jövedelme 1866-ban.	300.—	—.—	—.—
b) A Bugát-Schuster alapítvány kamatai (1868— 1873).	1417.75	—.—	—.—
c) A Könyvkiadó Vállalat jövedelme (1872—1880)	7044.18	—.—	—.—
d) Dr. Kátai Gábor volt titkár emlékére. 1878.	200.—	—.—	—.—
e) Tőkésítés az 1878—1880-ik évi pénztári ma- radékból	6725.35	—.—	—.—
Összesen	29832.52	4110.—	1135.—

A készpénzben befolyt alapítványokból 29705 frt. 31 kr-ért successive értékpapírok vásároltattak, valamint az időközben kihúzott értékpapírok beváltási ára is megint értékpapírokba lőn fektetve. Az ekként apránként összevásárolt értékpapírok névleges értéke 35565 frtot tesz. És így az alapítványok 1881, január 19-ikén következőleg vannak elhelyezve:

127.21   39675.—   1135.—

Budapest 1881, január 19-ikén.

FODOR JÓZSEF,
titkár.

LEUTNER KÁROLY,
pénztárnok.

LEVÉLSZEKRÉNY.

(7.) A SZÉP BAROMFI KEDVELŐINEK. A budapesti Állat-növényhonosító Társaság már régebbi idő óta nagy gondot fordít a díszes és hasznos baromfi tenyésztésére és az egyes fajták fiszta fentartására. Most mintegy 20 újabb fajta tyúkot szerzett be Angol-, Francia- és Olaszországból, melyek mind nagy díszére válnak az udvaroknak s a baromfi-kedvelőknek igazi örömük lehet bennök. Hozatott további kiváló nagy ludakat és kacsákat, melyek közül különösen a legújabbban importált pekingi réczék keltenek feltűnést. Valamennyi baromfi tojásaiból előad a Társaság; de minthogy a megrendelőknek időszerinti sorrendben tehet csak eleget, kívánatos, hogy a megrendelést az érdeklődők mielőbb tegyék meg. A fajtákról részletes árjegyzéket kívánatra ingyen küld az igazgatóság (Budapest, városliget, állatkert).

(8.) F. I. úrnak J-on. Milyen gyorsan terjed el ez állat testében valamely befecskendett só, azt a színeképelemzés segítségével csak úgy lehet meghatározni, ha a kisérletre fogott állatból vért bocsát az ember, vagy vizeletét veszi, azt elégeti és hamuját színeképelemző készülék előtt lángban vizsgálja; csak így szerezhet tudomást arról, vajjon a befecskendett sóoldat, elterjedt e már a szervezetben. Midőn az illető „angol orvos“ azt konstataulta, hogy a befecskendett lithium-só a tengeri malacznak már 4 percz multán „egész az epéjéig hatott“, azt csak úgy tehetta, hogy ez állatot megölte és epéjét elégetve, ennek hamuját vizsgálta a színeképelemző előtt.

(9.) Ny. Gy. úrnak V-n. A pneumatikus gyógymodot oly tüdőbántalmaknál használják jó sikerrel, melyeknél a tüdősejtek légcseréje nem történik elég élénken s így

a tüdőbe ömlő oxigénben szegény vér oxidálódása tökéletlenül megy végbe. Beáll ez eset, hogy ha a tüdősejtek falzata elvesztette rugalmasságát, ha a tüdősejtekhez vezető légutak szűkülnek, vagy ha az oxigénben szegény venosus vér pang a légsejtekben. Az ilyen betegek azon friss, oxigénben dús levegőt, melyet belelegzettek s melynek oxigénjét a keringő vér magával ragadta, nem őrítik ki ismét mint a szervezetre már hasznavehetetlen levegőt, minél fogva ez a tüdősejtekben pang. A pneumatikus készülék segítségével e pangó levegő kiürítése úgy eszközölhető, hogy a beteg ritkított levegőbe lélegzik ki, midőn a ritkított levegő a tüdősejtekben — nagyobb nyomás alatt levő — pangó levegőt, mintegy kiszítja. Ugyanezért küldik az ilyen beteget magas hegyekre, vagyis ritkább levegőbe. Az oxidálás folyamatát elősegítik továbbá azáltal, hogy a beteg a pneumatikus készülékből sűrített levegőt lélegzik be.

Az igen számos készülék közül leginkább ajánlható a Waldenburg- meg a Biedert-féle. Utóbbi olcsóbb.

Bár a pneumatikus gyógy mód jótékony hatását számtalan beteg örömmel tapasztalja, tagadhatatlan, hogy ügyetlenül alkalmazva határozottan kártékonyan hathat s így valósággal kétélű fegyver. Valamint a léghajós elájul a túlrítka levegőben, orrán száján jön a vér, úgy a beteg is rosszúl lehet, ha a pneumatikus készüléknek túlságosan ritkított levegőjébe lélegzik ki; másrészt meg vannak betegek, kiknek tüdeje már eleve hajlandó vérbőségre s vérzésre s ilyeneknél a csak mérsékelt ritkított levegőbe való kilégzés is elegendő arra, hogy a tüdővérzés kitérésének az utolsó lökést megadja.

Helyesen alkalmazva azonban, a pneumatikus gyógy mód egyike a mai kor legáldásosabb találmányainak.

E gyógy mód kétélű fegyverét tehát, csak oly szakavatott kezek forgassák, kik tudják, hogy — prima regula, non nocere!

Sz. B.

(10.) D. L. úrnak G. V.-án. Következő sorokat kaptuk: „Többször állították falusi emberek, hogy erdeinkben egy kis helyen, hol egy sekély tavacska van sással benőve, de kicsi területet foglal el és nyáron rendszerint egészen kiszárad, van egy kigyófaj, kurta és meglehetősen vastag, mely oly vak-

merő, hogy, kivált június és július első felében, az embernek feje magasságáig felszökdecéselve a szó teljes értelmében megkergeti, folytonosan magasán ugorva fel a földről.

Én a régebbi korban sokat vadásztam, e helyen is sokszor megfordultam, de soha sem voltam képes egyet is látni.

Azonban a falusi emberek közül sokan állítják, hogy ők sebes futással menekültek meg e kigyóktól és azért e helyre, bár bámulatos sok gomba terem, gombászni sem járnak. Vannak-e valósággal ily vakmerő, bátor kigyók; és kivált hazánkban? Különben N. mérnök is erősíté, hogy Háromszéken, egy kis területen, ilyen ugró kigyók nyárban előfordulnak.“

A tavacska környékén lehet a közönséges vízi sikló: *Tropidonotus matrix*, vagy fajrokoná, mely Erdélyben gyakori, a *Tropidonotus tessellatus*. Ezek fürgén sikló, különben ártatlan kigyók, melyeknek mérreg fogaik nincsenek. Sarokba szorítva testök felehosszával vágnak az ember felé; de ugrásról vagy plane az ember üldözéséről szó sincsen. A nép fél és gyűlöli a kigyót, látása fölizgatja képzelő tehetségét s csak ez festi neki a kigyóugrást. Számos helyen a nép tulajdon azt beszéli a kigyóról, a mit önnek mondott; így Borsodban, Sárosban stb. stb.

Lehet ott még a kurta, vaskosfarkú törékeny kigyó (tulajdonképen lábatlan gyík): *Anguis fragilis* is; egyike a legfélénkőbb, legártatlanabb állatoknak, a mely sehogy sem ugrik.

A Székelyföld mérges kigyója, mely azonban csak akkor mar, a mikor reáhangunk, a *Pelias Berus*, feltűnő nagy számmal előfordul azokon a verőfényes hegyoldalakon, a hol az erdő, elég könnyelműen, tűzzel kiirtatott. Így Csikban az Öcsém tető alatti meredéken százával fogtam (néhány a kolozsvári, néhány a bécsi muzeumba került); de ez is csak sarokba szorítva vágott, ugrásról szó sem volt. A mellett mérges kigyóinknak mérreg fogai oly gyengék, hogy a legvékonyabb bőrből készült csizma is teljesen megvédi a lábat; Székelyföldön a magasabb fekvésű helyeken már a mérreg hatása is csekély, nem halálos, miről a Balánbányai orvos, ki évenként az eprézdő gyerekeket kigyómárástól ki szokta gyógyítani, bő felvilágosítást adhat.

H. O.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.